

Izhaja

vsak četrtek; ako je ta dan praznik, dan poprej.

Dopisi naj se izvolijo frankovati.

Rokopisi se ne vračajo.

Za inserate se plačuje po 20 vinarjev od garmondvrste za vsakokrat.

MIR.

Vsakemu svoje! — Slovenci! Ne udajmo se!

Velja:

za celo leto 4 krone (2 gld.)

Denar naj se pošilja pod napisom:

Upravništvo „Mira“ v Celovcu,

Vetrinjsko obmestje št. 26.

Naročnina naj se plačuje naprej.

Leto XX.

V Celovcu, 13. junija 1901.

Štev. 24.

Nove železnice.

Državni zbor je, kakor smo že omenili, dne 1. junija soglasno sprejel postavo o investicijah, t. j. novih železnicah. Dne 5. junija je tudi gosposka zbornica potrdila novo postavo in ni dvomiti, da jo v najbližnjem času potrdi tudi cesar.

Vsi stroški za nove železnice, ki jih bo treba plačati v letih 1901 do 1905 so proračunjeni na 483.038.000, t. j. 483 milijonov 38 tisoč kron. Od te svote odpade na posamezne črte: 1. turska železnica 19.500.000 K; — 2. karavansko-bohinjska železnica 102.600.000 K; — 3. črta iz Lvova v Sambor v Galiciji 34.000 K; — 4. piruska železnica 11.878.000 K; — 5. črta iz Rokavnic v Lavn 9.000.000 K; — 6. iz Hartberga v Friedberg 4.040.000 K; — 7. iz Spleta do Arzana 11.700.000 K; — 8. iz Gravoze do Kotora 1.072.000 K; — 9. iz Freudenthala v Morau 70.000 K.

Od gori imenovane skupne svote pride, kakor se je izračunilo, 109.127.989 K = 22,5% na Češko, Moravsko in Šlezijo; 82.307.032 K = 17,1% na Galicijo in Bukovino; 95.010.075 K = 19,7% na Spodnjo in Gornjo Avstrijo, skupaj torej 286.445.096 K ali 59,3%. Ostalih 40,7% ali 205.507.904 krone so porazdelili na ostale dežele, in sicer na Goriško, Istro, Trst 48.903.433 kron ali 10,1%; na Kranjsko 34.419.100 K ali 7,1%; na Koroško 33.217.700 ali 6,9%; na Solnograško 31.275.440 K ali 6,4%; na Štajersko 29.459.740 kron, ali 6,1%; Dalmacijo 12.849.220 K ali 2,7%; Tirolsko in Predarelsko 5.383.371 K ali 1,1%.

Že te številke kažejo, kako važno in velikanško le novo podjetje in koliko je od njega odvisno. Vazne so nove železnice zlasti tudi za našo Koroško deželo.

Že zadnjič smo omenili, da je zavladalo posebno veselje, ko se je izvedelo, da je predloga o novih železnicah sprejeta. Kazali so to veselje na različne načine, najbolj pa z — frankfurtaricami; da tega niso storili brez posebnega vzroka, kaže pisarenje nemških listov. Velika razlika je bila med Beljakom in Celovcem. V Beljaku so takoj okrasili vse mesto. Ni je bilo hiše brez zastave, v Celovcu pa je samo mesto razobesilo na mestnem stolpu nekaj koroških in na starem ter novem trgu dve frankfurtarski zastavi. V Beljaku

so takoj v nedeljo sklicali izvanredno sejo občinskega odbora, ki je na slovesen način izrazil veselje prebivalstva nad tem, da se je veliko delo posrečilo. Občinski zbor je imenoval železniškega ministra pl. Wittek-a in drž. poslanca dr. Steinwender-a častnim meščanom beljaškim v priznanje velikih zaslug, katere sta si pridobila za novo železnico. Tudi druge občine gorenjekoroške bodo baje imenovala dr. Steinwenderja svojim častnim občanom.

Celovec je tudi v tem oziru capljal še le za Beljakom. Ko se je zadnjo soboto dne 8. junija zvedelo, da je cesar novo postavo že potrdil, sklical je župan Neuner izvanredno sejo mestnega zbora. V svojem nagovoru se je župan spominjal razvitka železničnega vprašanja. Nato se je sklenilo: Dne 9. in 10. junija se naj mesto okraši z zastavami. (Temu pozivu mnogo posestnikov ni vstreglo!) V četrtek 13. jun. je popoldne slavnostni obed, zvečer pa bakljada. Osebam, ki so sodelovale pri rešitvi železničnega vprašanja, se izreče zahvala.

Se li Slovenci smemo posebej veseliti novih železnic? Na to nam odgovarjajo „Freie Stimmen“, šte. 45.: „Vsenemško načelo, da se mora moč in veljava nemškega ljudstva raztezati od vshodnega morja do Adrije, se bo prej uresničilo; zakaj gospodarska pridobitev je, kakor kaže skušnja, predhodnica narodne pridobitve.“

Tako se naj torej po novih železnicah graditi slavnostni nemški most do Adrije! Upajmo, da drevesa, ki jih sadi ter s svojim nemškim črnolom zaliva, „šriflajtar“ Lakner, ne bodo vzrastla do nebes. Na Slovencih je, da s krepkim narodnim delom, s trdno gospodarsko organizacijo zabranijo zvite vsenemške nakane!

Dopisi.

Slovenci! Zakurite na večer 4. junija v čast slovanskima apostoloma sv. Cirilu in Metodu po vseh slovenskih gorah in planinah prav mnogo kresov.

Velikovec. (Letina) dozdej pri nas prav dobro kaže. Vse žito stoji lepo, sosebno lepo se je razvila rž, zrastle je zelo visoko, videl sem celo

nad dva metra visoko klasje. Vroči dnevi so pospeševali, da se je rž jako ugodno razcvela in tako po pravici pričakujemo bogate žetve. Tudi jarca, ki ravno zdaj cveti, pšenica in oves se ugodno razvijajo. Sena bomo letos jako veliko nasekli; dal le ljubi Bog zdaj zopet potrebnega deža, potem bo tudi otava lepo nastavila. Sadjá, katerega smo lani toliko dobili, sosebno jabolk, letos tukaj skoraj nič ne bo, seveda sadna drevesa morajo se tudi odpočiti. Jabolka bodo tedaj letos prav draga; hrušk bo letos nekoliko, tako bodo mogli naši kmetje mošta napraviti za domačo potrebo.

Velikovec. (Zopet bolehanje med otroci.) Škratica zahtevala je novo žrtev. Tukajšnjemu sodarju Razpotniku, ki je sam tudi močno bolan, umrl je zdaj po kratkem odmoru že drugi otrok na tej hudi bolezni. Na Vinogradih je obolelo na škratlatici v jedni hiši čvetero otrok, pri dveh otrokih pojavila se je menda ob enem tudi davica. Tudi ovčje osepnice so se v dveh slučajih prikazale.

Velikovec. (Razno.) V mestni gozd na Št.-Rupertski strani priklatila se je izredna divjačina, jelen, ki je brzkone semkaj prišel iz Svinjske planine. Zasledil ga je kmet More, vstrelil ga je pa dne 11. maja t. l. davčni nadzornik g. Unger. Jelen je imel še kosmate rogove, bil je tedaj še le tri leta star. — Huda sovražnica otrok, škratica, ki je v letošnji zimi toliko otrok tukaj pokosila, še ni popolnoma zginila in zahtevala je te dni novo žrtev. Umrl je namreč na tej bolezni otrok tukajšnjega sodarja Razpotnika. — Dne 31. maja t. l. umrl je nagle smrti znani tukajšnji mesar, Alojzij Mešnar, še le 30 let star, zapustivši tri majhne otroke.

Št. Rupert pri Velikovcu. († Matija Kumer-Hubelnik). Dne 1. junija t. l. imeli smo zelo žalosten pogreb. Preminul je namreč tukajšnji občepoštovani kmet Matija Kumer p. d. Hubelnik na Vinogradih, star še le 52 let. Na videz je bil ranjki Hubelnik zdrav, ali vendar se je pri njem pripravljala že dalje časa huda ledviška bolezen, ki mu je zdaj po samo štirinajst dnevnem bolehanju storila preneglo smrt. Prezgodaj preminuli Hubelnik bil je blag mož, vzoren katoličan in vnet Slovenec. Maščevanja Hubelnik ni poznal, do svojih sosedov je bil skrajno postrežljiv in pomagal je rad vsakemu, kjer je le mogel. Bil je skozi dolgo vrst let do svoje smrti jako skrben cerkveni ključar naše

PODLISTEK.

Kako se je Pečnikovemu Jožetu nova moda ponesrečila.

(Napisal Doberčan.)

Pravili so, da je bil Pečnikov Jože bistra glava in da je veliko vedel. Če je začel kaj pripovedovati, je bilo ravno tako, kakor bi bil napustil Potočnik vode na svoj mlin. Akoravno pa se je z vso gorečnostjo vnemal za stare šege in navade, je vendar tudi njega dohitel sedanji čas.

I.

V nedeljo po božji službi so se postavili župljani tam pred cerkev. Stari možaki so si zažigali pipe, fantje pa, katerim so se pipe zdele že premalenkostne, smodke. No hoteli so zmiraj kaj novega imeti. Pomenkovali so se o tem in onem, kakšna letina bo, sadja ne bo nič, bo koj suh kruh in pa kislo mleko moral zadostovati za malo južino.

„Letos bo moja roka pa že bolna,“ rekel je Lečnikov Cenc, „če ne bo nič mošta.“ Bil je priden hlapec, a moral je vsak dan imeti polič mošta za malco, drugače ni bil zdrav, in tudi delo mu ni šlo tako izpod rok, kakor tedaj, če ga je dobil. Zato pa je Lečnik zanj hranil še polovnjak lesnikovega, ker ta malo bolj vreže po grlu; z njim si lažje ugasiš žejo. Vedel je dobro, da bi ljubi Cenc po leti ob košnji ne opravil nič, če bi bila „roka bolna“; nemara bi jo še popihal.

„Presneto se našemijo tržani“, so rekli Potočnikov oče; včas pa ni bilo tako ne. „Ko sem

jaz bil še mlad, smo kmečki sini radi nosili resnaste hlače, pa še ponosni smo bili na nje. A zdaj! Pa ko bi še le kmečki ljudje ostali pri stari šegi in navadi, bi še bilo. Pa vidijo tržane, in aló če pride krojač v štero, pa pravijo posli: „Le po novem, le po novem mi napravite,“ da je ubogi krojaček že prav v zadregi, kako bi napravil, da bi bilo bolj novo.“

„Ali ga vidite? Lejte, lejte! O ti hentani škric ti bodi! Da le more le! Nak!“ — „Kaj pa, kaj pa?“ — „Glej ga glej, kako se nosi novi učitelj, menda je prišel iz Pariza. Tam se tako nosijo ljudje. Če imaš tam to nedeljo na nov način narejeno obleko, jih ima prihodnjo nedeljo že gotovo deset.“

„To je pač nova moda,“ je modroval Lužnikov Lenc, ki je od »gospoda« dobivljal časopise in jih pridno prebiral, zategadelj je smel pa tudi med stari možaki katero ziniti. „Tam v Parizu se češejo in strižejo tudi po novi modi, vse novo, vse.“

„Ali res?“ je bojazljivo vprašal Pečnikov Jože, ki je zanimivi pogovor že dolgo od strani poslušal. „Tako gotovo, kakor tukaj stojim“, se odreže Lenc.

Polagoma so se razšli župljani. Le Pečnikov Jože in Lužnikov Lenc sta še dolgo stala tam na voglu in se pogovarjala o skromnostnih stvarih. Videlo se je, kako že Lenc Jožetu prav živahno nekaj dopoveduje.

II.

Ves teden je Pečnikovemu Jožetu rojila po glavi nova pariška moda, o kateri je bil slišal v nedeljo. Za kaj takega prej ni vedel, in zato se mu je zdelo še bolj čudno. Premišljeval je in premišljeval. Iskal je novo modo. No, naposled jo vendar najde.

Prišla je sobota, prišla je nedelja jutro. Vabilo je k sv. maši. Polagoma so prihajali ljudje v cerkev in so pred cerkvi jo še malo postali, da se je začela služba božja.

„Oče, glejte, glejte! Pečnikov Jože pride. Ujui kakšen je!“ je rekel Osojnikov Mihec. „O ti šema ti šemasta bodi!“

Ljudje so začeli gledati in zijati v Jožeta. Na jedni strani lica se je čisto pobril, na drugi pa si je pustil dolge ruse. Ravno tako je napravil tudi pod nosom. Na glavi mu je čepel kosmat, starasveten klobuk, ki je bil že čisto pokvečen.

„Menda se je pobril po novi modi“, je rekel Lužnikov Lenc.

„Ha, ha, ha, ha. Čudno je čudno, z novo modo se pa vendar ne vnema taka klomuza klomuzasta.“ Vse je posilil smeh. Škoda, da smo ravno včeraj postavili na njivo, kjer je nasajena koruza, strašilo za vrabce; bi jih lahko Pečnikov Jože odganjal,“ je rekla Blatnica. — „Hi, hi, hi, hi“ so se smejala dekleta in kazala na Jožeta.

Ko je videl Pečnikov Jože, kako se mu vsi rogajo in kako si brijejo norce z njim, jo hitro popiha od cerkve. Ko so bili že vsi ljudje v cerkvi, prilazi tudi on, da ne bi ostal brez sv. maše, in se postavi pri velikih vratih. Obliče si je zakril s širokokrajnim klobukom. Gospod vidijo, kako se gnetijo ljudje pri velikih vratih in rečejo s prižnice: „Ali se bojite hiše božje, ali kaj?“ In Jože je moral romati na sredo cerkve. Ni bil še zadnji blagoslov pri kraju, ko jo popiha na vse pretege proti domu. Odslej pa Pečnikov Jože Lužnikovega Cenca ni več popraševal po novi pariški modi.

fare. Posebno velike zasluge si je pridobil blagi Hubelnik za časa zidanja naše „Národne šole“, za katero stavbo je storil veliko potov, naprosil sode, da so darovali les za stavbo in pomagali gradivo dovažati. Pogreb njegov je bil zelo sijajen; udeležili so se ga otroci naše „Národne šole“ pod vodstvom oč. sester ter farani in znanci iz drugih far v zelo obilnem številu. Ob odprtem grobu so otroci naše „Národne šole“ zapeli zelo lepo dve krasni žalostinki „Jamica“ in „Nad zvezdami“. Blagega moža bomo ohranili vedno v hvaležnem spominu. N. p. v m.!

Željnje pri Trušnjah. (Novi zvonovi.) Prihodnjo nedeljo dné 16. t. m. se bodo tukaj blagoslovili novi zvonovi. Dobimo jih tri, največjega in pa dva mala. Blagoslovil jih bode milostljivi gospod dr. Jož. Somer, korar v Celovcu. Sv. maše se bodo začele ob sedmih, blagoslovljenje pa ob devetih. Veselimo se vsi novih zvonov. Naročili smo jih od Josipa Grassmayerja v Wietenu pri Inomostu.

Ruda. (Razno.) Pri Murolti na Gruči se je v pondeljek dné 3. t. m. ponesrečil triletni deček Janez Laure, sin dekle. Šel je v hlev h konjem ter je tam enega z malo šibico na noge dregal, ali konj ga tako nesrečno na prsa udari, da otrok kar mrtev obleži. Kakor je komisija spoznala, so mu jetra počile. — V Lipici je dné 18. aprila t. l. delo prenehalo in je sedaj tam vse tiho in mirno postalo. Samo gosposka žaga še škriplje noč in dan ter ljudem naznanja, da v Lipici še ni vsega življenja konec. Nekaj delavcev je šlo na Bistrico v Rožni dolini, nekaj na Mostič, dva delavca pa sta začela na lastno roko verige kovati, eden na Peračiji pri Sinčivasi, drugi pa na Krasnici pri Rudi. To se mi zdi prav pametno, naj bi le kmetje in trgovci take uboge delavce z naročbami podpirali! — Žito na polju stoji tu prav lepo, posebno rž, samo suša ga že malo stiska. Ljudje pa še tudi težko čakajo na žetev; lansko leto je rž spodletela in zato morajo v mnogih hišah kupovati rženo moko pri mlinarjih in trgovcih, da imajo vsakdanji kruh. Sadja bo letos malo, zato tudi mošta ne bo veliko; dobro, da je še lanskega mošta nekaj ostalo.

Dobrlavas. (Odgovor „Štajarcu“.) V 10. številki „Štajarca“ se je oglašil tudi neki dopisnik iz naše vasi. Čudno, da piše ta naprednjak v list, ki v svoji zunanosti pač ne kaže nobenega napredka, ampak nas opominja v svoji obliki na časnike iz prejšnjega stoletja. Dopisnik piše, da je kupil gosp. Babič Harihovo posestvo. Vsakdanja skušnja nas uči, da se govori o človeku tedaj največ, kedar se hoče oženiti, pri nas pa tudi tedaj kedar kupi kakšno posestvo. Nekateri govorijo, kakor pišete vi, g. dopisnik, da je g. Babič k temu kupu pripomogla zadruga v Sinčivasi, drugod se menda pa govori, da sta dali g. Babiču društvi: „Südmark“ in nemški „Schulverein“ precejšnje svote, da bi s tem vsaj malo poravnali škodo, katero trpi pri nas ob gotovih priložnostih nemška olika. Koliko sme človek takim govoricam verjeti, vsak sam lahko razsodi. Gotovo vam bodo, g. dopisnik, posestniki v Dobrlavasi hvaležni za poklon, ki ste ga jim napravili s tem, ko pravite vsaj indirektno, da pri nas ni mogoče, da bi se kaj prihranilo; zakaj pa vendar niste tudi povedali kaj je temu vzrok? — Dalje pišete, da se bo napravil tukaj konsum in ste si že v skrbi, kaj se bo prodajalo, ter pravite: „Če ne družega, bodo pa žlindro prodajali. Pa še nekaj.“ Zadeli ste jo; „gliha vkup štrih“. Sposobnejšega človeka gotovo ne bodo mogli dobiti, ki bi žlindro vozil s kolodvora, kakor ste vi, g. dopisnik. Oglasite se torej; vsprejeti boste gotovo, vam pa ne bo treba kje drugod službe iskati. „Pa še nekaj“, tisti „nekaj“ bi vi pač jako potrebovali, toda le škoda, da se tista reč ne more kupiti. — Tudi novi organist vam ni po volji, ki je vendar vseskozi pošten človek, ki nikomur še lasa ni skrivil. Domačin domačina ne črti, pač pa vi, iz česar se vidi, da morate biti privandranec, katerega je prinesla neka posebno nezdrava sapa iz tujega kraja. Lahko greste zopet, od koder ste prišli, in prepričani smete biti, da se za vami nobena solza ne bo potočila. — Nazadnje pride naskok na kaplana. Prej da kaj rečem vas vprašam: ali veste kaj je godba? Ali veste, kakšna trinogata žival je glasovir? Igralo se je v „vrtnej hišici“ na glasovirju in ne na harmoniju. Da hočete godbo kritikovati in še ne veste kakšen razloček je med glasovirjem in harmonijem, tega vam nobeden ne zameri! — Kar pišete o petju, vam na to le odgovorimo: „Kjer se poje, tam ostani, slabi ljudje pesmij nimajo!“ — Ob koncu pišete „dosti za danes, drugič pa kaj družega, pri nas je vedno kaj novega.“ Predno da pride „kaj družega“, bi vam svetoval, da se daste kje poučit, kakšna razlika je med resnico in neresnico in lažjo, sicer utegneva prihodnjic bolj trdo skupaj trčeti. Za danes vas pa imenujem nesramnega obrekovalca, dokler ne dokažete, kar ste pisali o meni. Jaz sem govoril; zdaj imate besedo vi! France Uranšek, kaplan.

Vogrče pri Pliberku. (Pogreb.) Tužen glas o smrti č. g. Jožefa Tavšiča, župnika v pokoju, se je raznesel dné 31. maja blizu in daleč. Rajni je dolga leta deloval kot župnik v Hodišah, od koder je prišel leta 1898. v pokoj v naše Vogrče. Koder je pastiral, povsodi mu je bilo srce za mili mu slovenski rod. Bil je z eno besedo mož, stare korenine. Pogreba dné 2. t. m. se je udeležilo zelo mnogo občinstva. Omeniti moramo njegove sorodnike iz Št. Jakoba ob Celovcu, nadalje lepo število Hodišanov, kateri so pripeljali s seboj tudi svoj pevski zbor, ki je zapel jako milo ranjcemu žalostinko: „Blagor mu, ki se spočije...“ Najprisrčnejša zahvala izbornim pevcem, kakor sploh Hodišanom, ki so s tem pokazali, kako so ljubili svojega bivšega dušnega pastirja! Poleg tega je došlo mnogo ljudstva iz domače in sosednih župnij. Mrtvaški sprevod je vodil vč. g. dekan in kn. šk. duh. svetovalec Šimen Bauer ob asistenci č. g. Fr. Meškot-a, provizorja Št. Danijelskega in pliberškega gosp. kaplana Dobrovca. Poleg tega so spremili k zadnjemu počitku svojega duhovnega brata še sledeči č. g. g.: Anton Kesnar in Valentin Šumah, kn. šk. duh. svetovalec in župnik iz Prevalj in Šmihela, Jan. Volavčnik, župnik iz Rude, Matija Randl, župnik iz Švabeka, Val. Podgorc, vikar iz Celovca, Janko Majerhofer, kaplan iz Prevalj in Hubert Pietschnig, kaplan pliberški. Nagrobni govor je imel č. g. Val. Podgorc. Besede so segale vsakemu do srca, zlasti onim, ki so ranjkega natančneje poznali. Najprisrčnejša zahvala gospodu govorniku! Ranjki je, četudi v pokoju, vendar rad po svojih močeh opravljal vogrško župnijo; zato moramo reči, da so z njim izgubili Vogrčani svojega milega očeta, katerega ne bodo tako hitro pozabili, duhovščina pliberška pa svojega zvestega podpornika v dušnem pastirstvu. N. p. v m.!

Prevalje. (Procesija.) Veličastna je bila procesija na praznik sv. Rešnjega Telesa. Bilo je več moških kot žensk. Vsi so molili pridno in pobožno. Občinski odbor se je udeležil polnoštevno. Požarne brambe zopet ni bilo!

Skočidol. (Požar.) Velika nevarnost je pretila v sredo dné 5. junija naši prijazni vasi. V župnišču je začelo opoludne goreti v dimniku. Goreče saje so padale na streho, ki je bila tudi kmalu v ognju. Pomoč je bila hitro na mestu in tako se je posrečilo, ogenj omejiti na to streho in rešiti gospodarska poslopja ter ostalo vas. Kmalu so prihiteli na pomoč požarne brambe iz Vernberga, Št. Urha in Domačal.

Beljak. (Novi lutrovski tempel.) V sredo, dné 5. junija so „žegnali“ temeljni kamen novemu lutrovskemu templu. Kraj, ki leži na oni cesti, katero so hoteli Beljačani posvetiti nemškemu bogu Bismarku, in po kateri izvozijo največ gnoja, je bil okrašen sev s prusovskimi zastavami. Privoščimo tudi pravim vernim lutrancem, da skrbijo za svoje verske potrebe, a pri tem se gotovo ne gre za versko prepričanje, ampak za — prusovsko stvar in zoper katoliško cerkev. Žal, da stoji nova stavba ravno proti slovenski strani. Gotovo tega niso storili brez namena. Saj namerava novi lutrovski vikar prav predrzno posegati v slovenske zadeve, in priti na pomoč onim, katerim resnica in prava vera ne zadostuje in hočejo laž, kakor se je pokazalo v obče znani zadevi na Brnci. Obžalovanja vredna bi bila vsaka duša, katera bi se dala zamotati v lutrovske mreže in se poprijela nove „nemške“ vere. Pri polaganju temeljnega kamena je bilo navzočih enajst pastorej in lutrovci iz cele okolice. Beljačanom na čast se mora reči, da se je večina držala jako hladno; slišali smo, da pametnejši sploh to početje obsojajo, ker vedo, da gre vse za drugo, ne pa za versko resnico. Revč je vsak, kdor zapusti resnico in tava potem v duševni temi, ker resnica je le ena.

Beljak. (Samomor v ječi. — Smrt na progi.) Dné 2. junija je tukajšnja policija prijela 23letno natakario Rezo Ofner iz Trebnja. Bila je sedaj brez službe. V ječi se je s svojo žepno ruto obesila na križ v oknu. Ko je prišel policaj v ječo, jo je našel že mrtvo. — Dné 3. t. m. zjutraj so na progi državne železnice našli truplo nekega neznanega moža. Ali je prišel po nezgodi, ali namenoma pod vlak, se ne vé.

Malošče. („Südmarkina“ pušica.) Nekemu dopisniku lutrovskega „Wochenblatt-a“ moramo vendar malo bolj krepko potipati na žilo. Spravil se je namreč na odličnega našega moža, p. d. Štore-ja, ker je bojda pri Kmetu razbil nabiralno pušico „Südmarka“. Pri tem kvasi, da so to sadovi hujskarij! Kolikor smo poizvedeli, je Štore res pušico vrgel na tla, ali le ker ga je Kmet nadlegoval in hotel prisiliti, naj bi nekaj daroval za „Südmarka“. Odkrižal se je le sitnega nadlegovanja in res ni mogel drugače storiti. Da je treščil pušico na tla „hart an der Frau Kmet vorüber“, kakor piše oni list, je laž, katera je ja orožje vseh naprednjakov. Sploh svetujemo gosp. Kmetu, naj se nauči, kako se mora nasproti gostom obnašati. Govoriti pri takem malenkostnem do-

godku o hujskarijah je več kakor neslano. To se nam ravno tako zdi, kakor bi tat drugega tožil, da krade. Naši slovenski kmetje so bili že prej tu in so mirno živeli, predno je svet kaj o „Südmarki“ vedel, in res trepi bi bili, če bi podpirali one, kateri so jim glavni sovražniki. Da je nekoliko takih zasleplencev, še ni dokaz, da bi morali vsi plesati, kakor nekateri žvižgajo. Hujskarije so na „Südmarkini“ strani, ki nas hoče požreti, in na strani onih, kateri so privandrali med nas, z našim denarjem obogateli in nas na vrh še snesti hočejo. Pa ne boš Jaka! So še med nami kmetje, kakor Štore, ki se ne bodo dali vgnati v kozji rog, naj pride tudi še deset „schneidiger“ advokatov. Slovenski kmetje zapomnite si, da v nekaterih krajih prežijo na vaš denar, a so pripravljeni spraviti vas tudi v kiho, če bi mogli — in bodite previdni pri mošnji. Zaradi nemile usode maloške nabiralnice je menda izginila tudi ona v neki gostilni na Brnci. Najboljše bi bilo, da bi izginila „Südmarka“ sploh, in bil bi med nami mir.

Sv. Višarje. (Na Lovcu!) Prva sta bila 4. t. m. na Lovcu č. g. zakristan Anton Šturm, član zilske podružnice slov. plan. društva, in g. J. Kavčič, cerkovnik in orglavac sv. Višarski. Imenovana gospoda sta šla ob pol dveh popoldne z Višarij in prišla ob treh na vrh Lovca. Pot je bila sila težavna, kajti sicer složna steza je bila še vsa v snegu. Prav nevarno, rekel bi, naravnost vratolomno pa je bilo plezanje pri lestvi, katera je še popolnoma pod snegom. Skala je tu tako strma, da je bilo treba visoke lestve, da je mogoče po ti strani na Lovca. Sedaj pa mesto lestve — snežena, malo da ne navpična stena! Po vseh štirih sta se morala predrzna hribolazca pomikati kvišku. Srečno sta dospela na vrh. Ves trud poplačal je skrajno lep razgled. Med drugim bilo je videti tudi Triglav. — Pa kakor se je srce veselilo prekrasnega razgleda, tako se je kmalu užalostilo in duša vskipela od gneva, ko sta zagledala tam doli na tleh zlomljen drog, na katerem je vsako leto ponosno vihrala slovenska trobojnica. Vse je jasno kazalo, da ni vihar podrl droga, marveč da ga je zlobna roka zavistnega narodnega nasprotnika izdrla iz tal ter ga zlomila. Nestrpni nasprotnik naj se le tolaži, slovenska trobojnica bo zavihrala kmalu zopet na prejšnjem mestu in kazala svetu, da na Koroškem Slovenci niso še izginili kljub skrajno krivičnemu ljudskemu štetju, ki se je godilo letos v znamenju sovraštva do Slovencev na celaj črti. Pogumna planinca sta se vrnila na sv. Višarje čez sedlo Pražnik, drsaje se po trdem snegu do Krnice.

Novičar.

Na Koroškem.

Cecilije I. del, ki ima iziti v drugi popravljeni izdaji, ni še gotov. Č. g. naročniki naj torej blagovolijo še nekoliko potrpeti. Kakor hitro bode vse delo izgotovljeno in bode ta knjiga dotiskana, bomo to takoj naznanili in razglasili.

Tožba, ki jo je vložil nadučitelj A. Dreo v Dobrlivasi zoper kmetico M. Matevžič, in o kateri smo poročali v 16. št. „Mir“-a, se je obravnavala v petek dné 7. jun. v drugi instanci pred deželnim sodiščem v Celovcu. Tožitelja je zastopal g. dr. Abuja, toženko g. dr. Rosina iz Maribora. Obravnava se je preložila, da se zasliši še več prič.

Iz uradnega lista. Pri velikovškem okr. glavarstvu se dné 19. junija oddaja na dražbi lov občin Žitaravas in Tinje.

Nalezljive bolezni so sedaj po mnogih krajih zelo razširjene zlasti med otroci. V Pliberku in skoro v celi okolici so šole radi ošpic, ki so se pojavile pred tremi tedni, za dalj časa zaprte. Bolnih je mnogo otrok, in tudi velikih se bolezni ne izogiba. Tudi v Celovcu so morali več šol zapreti. — V Slovenjem Plajbergu je hudo razširjena škrlatica in je do dné 2. junija izmed 22 obolelih otrok umrlo 9. Deželna vlada je izdala posebne ukaze, da se razširjanje bolezni kolikor mogoče zabrani.

Uboj šolarja. Blizu Št. Vida ob Glini je dné 13. maja učenec G. Šininger napadel svojega součenca Tamegerja, ko sta šla iz šole domov. Prvi je drugega vrgel dvakrat na tla in ga vlačil po kamenju naprej. Drug šolar mu je stopal na prsi. Tameger je bil ranjen tako hudo, da je tri dni pozneje umrl.

Osebné novice. V Celovcu je dné 1. t. m. nanaglooma umrla grofica Aichelburg-Labia, stara 96 let. — Za celovškega podžupana je zopet izvoljen pl. Metnic. — Vpokojeni davčni sluga Jan. Majrič v Velikovu je dobil častno svetinjo za 40letno zvesto službovanje.

Drobiž. Novo planinsko kočo zidajo na Višbergu. — Na Osojah je dné 2. jun. vlak povozil 3letnega sinčka železniškega delavca Fr. Mekula. Otrok je bil takoj mrtev. — Postava, s katero se v Celovcu za nekatere nove stavbe olajša hišni davek, je dobila najvišje potrjenje. — „Bauern-

bund" ima svoj letni občni zbor dne 16. t. m. v Grabštanju. — Bukvar A. Rauneker v Celovcu je izdal seznamek starih knjig, št. 141, v katerem je pod naslovom „Slavica“ omenjenih tudi precej zanimivih slovenskih knjig.

Po slovenskih deželah.

Tržaške novice. „Narodni dom“ sezidajo v kratkem pri Sv. Ivanu poleg Trsta. Kupili so posestvo s pomočjo tržaške hranilnice, kjer bodo imeli svetoivanski Slovenci svojo novo trdnjavo. V kratkem času je že drugi „Narodni dom“, katerega postavijo tržaški rodoljubi v obrambo proti laškemu navalu. — Tržaški Slovenci so se letos prvič udeležili na sv. Rešnjega Telesa dan procesije pri sv. Jakobu z zastavo bratovščine sv. Cirila in Metoda. Druga leta jim je bilo to prepovedano. Ker se je Slovencem dovolilo, udeležiti se procesije z zastavo, pričeli so laški prenapetneži hudo gonjo zoper škofa. Mestni odbor se zato tudi ni udeležil procesije. Ga menda tudi nihče ni pogrešal!

Požari. V sredo dne 5. jun. popoldne je zadela Kropo na Gorenjskem grozna nesreča. Pogorele so hiše od Jurija Magušarja do trga. Gasilcem se je posrečilo ugasiti ogenj še-le pri Globočniku in Gartnerju. Štirinajst velikih poslopij je uničenih. Vžigalo se je po vsej Kropi na dvajsetih krajih. Nad 30 družin nima ne obleke, ne hrane. Poštno in žandarmerijsko poslopje je pogorelo. Ogenj je nastal iz peči, v kateri je neka ženska kruh pekla. Kovaška obrt v Kropi je zadnja leta tako hiral, da je ljudstvo živelo v veliki bedi, sedaj pa je prišla nad ubogo Kropo še ta nesreča. Mnogim delavcem je zgorelo vse. Škoda se ceni nad 100.000 kron. Pomoč je nujno potrebna. — V ljubljanski okolici je minuli teden začelo goreti na več krajih. Škoda je precejšnja. Zažigalcev niso mogli zaslediti. Ljudstvo je vedno v velikem strahu. —

Drobne novice. Občni zbor „Slov. Matice“ je bil dne 3. rožnika v Ljubljani. — V Ameriko se je v mesecu maju odpeljalo iz ljubljanskega južnega kolodvora 338 oseb. — Dne 2. t. m. obesil se je na Spodnji Hudinji pri Celju Janez Hriberšek, p. d. Heuc. Njegov brat končal pa je lansko leto svoje življenje na enak način. Nesrečno pijančevanje! — V Gradcu se je dne 4. t. m. ob velikem navdušenju vršil ustanovni shod slovenskega katoliškega akademičnega društva „Zarije“. — V župnijski cerkvi v Ljutomeru je nastal ogenj; zgorele so orglje, slikarija je uničena, altarij so rešeni. Cerkev je uradno zaprta. — Nov slovenski glasbeni list začne meseca julija izhajati v Ljubljani. Listu bode ime „Novi akordi“. Zalagal ga bo L. Schwentner, urejal pa dr. Gojmir Krek.

Iz slovanskega sveta.

„Nemška kultura“ v osrčju omikane evrope! Že večkrat je poročal „Mir“ o krivici in krutosti, s katero hočejo Prusi zatreti Poljake. Že Bismarku so bili trn v peti; ker jim narodnosti in katoliške vere ni mogel kar naenkrat vzeti, je sklenil, jih gospodarsko čisto uničiti. Za Bismarkom je še vsaki pruski minister besnel zoper katoliške Poljake. V zadnjih časih se je pa posebno izkazal minister pl. Miquel v nečloveškem rovanju zoper uboge slovanske državljane. Posluževal se je in se še poslužuje društva „Ostmarkenverein“, ki ima „dobri namen“, spoditi Poljake od rodne zemlje ter otroke poučevati izključno le — nemški in protestantski. Kakor so Nemci postopali in klali na Kitajskem, ravno tako surovo in brezobzirno postopa to društvo; in duša takšnega vnebovpijočerkričnega društva je — bivši državni minister. Z nekim strahom že moreš vzeti časopise iz „rajha“ v roke, ker v vsakem je zabeležena nova krutost, ki je zadela Poljake. In kako surovo-škodoželjno poročajo zmirom! — Pred kratkem so zopet prepovedali poljski pouk v poznanski srednji šoli; noben profesor ne sme ziniti poljske besede. In to srednjo šolo so že pred 326. leti ustanovili Poljaki sami s svojim denarjem; zraven so napravili še bogate ustanove, tako da se šola sama vzdržuje, brez pomoči države. In glejte: Pruska oholost je „vzela“ najprej mastne ustanove, potem vsilila „neobhodno potrebno“ nemščino in sedaj nazadnje zatrla „brezpomembni“ domači poljski jezik! Razburjenost med meščani, kakor tudi med priprostim ljudstvom, je ogromna, čudna! Listi kar besnijo v pravični jezi, uredniki pa letajo — v zapore! Da se bo ostalim poljskim srednjim šolam enako godilo, je — pričakovati. Z nemškim poukom pa pride tam zmirom — uradni protestantizem.

Učitelji so morali bežati skozi okna. Pod tem naslovom poroča poljski list „Przedswit“: Šola v Wrzesni na Poznanjskem je bila te dni priča nezasišanih in žalostnih prizorov. Ko se je namreč prvič začelo razlagati krščanski nauk v nemškem jeziku po najnovejši naredbi pruskega učnega ministra Studta, so poljski otroci nemškim učiteljem odpovedali pokorščino in na vprašanja niso odgovarjali. Učitelji so mislili, da so se otroci nalašč zgovorili in zato so jih jeli pretepati. A na-

enkrat je prihitelo v šolsko poslopje veliko število poljskih mater kaznovanih otrok ter so napovedali učiteljem boj, kateri se je končal s porazom učiteljev. Brzjavna poročila o tem dogodku trdijo, da sta morala dva učitelja bežati skozi okna pred razkačenimi poljskimi materami. — Tale dogodek, ki vpije v nebo za maščevanje radi stiskanja poljskih otrok, priča javno na eni strani o ogorčenosti, katera vlada med poljskim ljudstvom vsled surovih naredeb ministra Studta, in na drugi strani živo stavi pred oči posledice vzgoje, ki se opira v narodno nezavist in katere namen je samo kruto ponemčevanje. Pruska vlada, ki tlači poljski jezik ter izpreminja razlaganje krščanskega nauka v nesmiselno drezuro, vznemirja neprevidno poljsko ljudstvo na Poznanjskem in v zahodnji Prusiji ter vceplja strup nezavisti v mlada srca, da, naravnost k punktu sili bodoče poljsko pokolenje. — „Punt v šoli! Velikopoljska agitacija med šolarji!“ bodo zdaj pisali in trobili v svet sovražniki vsega, kar je poljsko. Toda, kdo drugi kakor oni sami s svojim vplivom silijo prusko vlado hoditi po stezi brezobzirnih sredstev ponemčevalnih, ki pričajo o gorostasni neumnosti policijske pruske vlade na velikopoljski zemlji. — Gotovo surovo je, žaliti najsvetejša čustva narodna in verska, surovo uduševati v srcih mladega pokolenja vero ter iz šole napravljati zavod za narodnostno politiko. Takšno ravnanje se mora prej ali slej kruto maščevati celo nad najmočnejšo, z bajoneti prenapolnjeno prusko državo. — Kakor so v Wrzesni morali učitelji bežati skozi okna pred šolarji in razkačenimi poljskimi materami, tako bodo enkrat pruski ponemčevalci morali bežati pred jezo puntarskega velikopoljskega ljudstva, katero si bode pruska vlada sama vzgojila! — *án.*

Križem sveta.

Vojna v južni Afriki. Buri so zopet pod poveljstvom Delareya napadli angleške čete pri Vlakteinu, katerim je zapovedoval general Dix. Burske zgube so neznatne, Angleži so zgubili 147 mrtvih in ranjencev; med mrtvimi so tudi štirje častniki. Vlaktein je 15 milj južno od Johannesburga. Angleški viri poročajo, da so Angleži povročili bitki odbili Bure. Čitati je pa to tako, da so Buri napadli in potolkli Angleže, jim vzeli najbrž, kar so dobili živeža in se potem s plenom hitro umaknili. Druzega namena Buri sploh nimajo in ga ne morejo imeti, kedar v malih četah napadajo Angleže. No, pa naj bo stvar že kakor hoče, istina je ta, da bodo imeli Angleži še obilo posla z Buri, predno jih ukroté — če jih sploh kdaj ukroté! Kmalu bo dve leti, odkar traja ta roparska vojna velikega, a požrešnega naroda proti malemu narodu, ki pa je pripravljen vse žrtvovati za svojo svobodo. Dve leti traja vojna in veliki požrešni narod ne more udušiti malega naroda. Zato ste te dve leti za Angleže doba vojaške in še bolj politične sramote.

Sprejem v Marijanišče.

Fantje, ki želé biti sprejeti v deško seminarišče „Marianum“, naj pošljejo svoje prošnje skrajno do 16. julija marijaniškemu vodstvu, ter se naj do tedaj predstavijo osebno. Prošnje naj bodo adresovane na knezoškofjski ordinariat v Celovcu. K prošnji je treba sledečih prilog:

1. Krstni list.
2. Zadnje šolsko spričevalo.
3. Zdravnikovo spričevalo, da je prosilec zdrav.
4. Spričevalo, da ima stavljene ošpice.
5. Izjava očetova ali varuhova, da bodo v fantu podpirali duhovski poklic, ter plačevali letnih 300 kron sustentacije.
6. Kdor želi, da se mu plača znižja, naj priloži izkaz o svojem premoženju, ter se naj izjavi, koliko more plačati.

Vsprejemna komisija bode potem določila, koliko ima vsakteri plačati.

Gojenci, ki se hočejo učiti godbe, imajo na mesec še povrh plačati 2 do 4 krone.

Fantje, ki hočejo vstopiti v prvi gimnazijski razred, morajo popred napraviti sprejemno skušnjo na javni gimnaziji. V Celovcu se bodo fantje zapisovali za to-le skušnjo 15. in 16. julija, skušnja pa se bo 16. in 17. julija začela ob 9. uri zjutraj.

Za sprejem v Marijanišče stavijo se sledeči pogoji:

1. Po naročilu sv. Tridentinskega zbora mora biti prosilec zakonskega rodu. Nezakonski se ne sprejme noben.
2. Mora biti ali na Koroškem rojen, ali tū imeti domovinsko pravico. Zadostuje tudi, če prebivajo stariši v krški škofiji.
3. Za prvi gimnazijski razred mora biti prosilec star od 10 do 13 let.
4. Mora biti popolnoma zdrav. V prvi vrsti morajo biti zdrave prsi, pljuca, ušesa, oči in mora prosilec znati gladko govoriti.
5. Mora biti prosilec nepokvarjen, pobožen in zmožen za uk.
6. Mora biti volje, postati duhovnik in kot tak služiti v krški škofiji.

7. Kdor je sprejet, je dolžen podvreči se v vseh rečeh Marijaniškim pravilam in hišnemu redu.

8. Vsprejeti naj prinesejo s seboj v zavod: a) dve obleki, obsegajoči klobuk, kravato, telovnik, hlače, suknjo in vsaj dva para obuvala. Obleka mora biti temna; b) pet srajc in spodnjih hlač, šest parov nogavic, šest žepnih rut, dva para prtičev, vsaj tri serviete, namizno orodje: žlico, nož in vilice, in vsaj tri obrisalke in ene hlače za kopanje.

V Celovcu, dne 1. junija 1901.

Marijaniško vodstvo.

Gospodarske stvari.

O napajanju živine. Navadna pijača za naše koristne živali je čista, hladna voda. Živina se navadi tudi na drugo pijačo, kakor n. pr. na otrobovo vodo, ali na lužo, itd. To pa so le izjeme. Brez vode in klaje živali ne morejo živeti; dobra voda je bistven pogoj, da se ohrani zdravje. Pomajkanje vode je mnogo nevarnejše od pomajkanja krme; žeja more živino mnogo prej umoriti, kakor lakota. Žeja povzroči, da trpi prebavljanje, kajti k pravilnemu in uspešnemu prebavljanju je primerna mera vode neobhodno potrebna. Kdor ne daje živini dosti vode, tisti je sam kriv boleznij, katere se pri živini zaradi tega izcimijo. Preveč vode pa se tudi ne priporoča, ker bi se redilni soki stanjšali, ker bi se pretvorba prehitro vršila, in ker bi se slednjič mnogo klaje po nepotrebnem zapravilo. Ako dobi delavna živina preveliko vode, znoji se kaj rada ter postane slaba in nevečna; ako pitalna goveda preveč pijó, tedaj se le počasno redé. Vendar pa se dogodi le izjemno, da dobi živina preveč vode v se; ona pije namreč samo toliko, kolikor baš potrebuje. Množina vode, katero popije živinče v enem dnevu, je odvisna od plemena (rodú), od letnih časov, od manjšega ali večjega dela ter slednjič od krme. Ovca potrebuje najmanj, prasič pa največ vode, v sredi stakonj in govedo; ovca živi lahko celó ob suhi krmi dolgo časa brez vode. Poleti, pri hudem delu, je žeja pomnožena, živina torej mnogo pije; v mrzlih letnih časih pa potrebuje manj vode. Ako krmimo s svežo klajo, tedaj ne pije žival tako mnogo, kakor pri krmljenju s suho pičo. Če dobi govedo na dan 40 kg ostankov iz žganjarji, popije ž njimi okoli 35 litrov vode, kajti omenjena klaja je zeló vodena. Pri takem krmljenju bi bilo vsako napajanje nepotrebno, da, celó škodljivo, ker govedu vsekakor zadošča 35 do 40 litrov vode za 24 ur.

Našo domačo živino napajamo s čisto vodo, ali pa z vodo, kateri primešamo otrobov. Otrobova voda je jako dobra pijača za molzne krave in za goveda, katera hočemo spitati. Delavnim volom, mladim govedom, konjem ter mlademu konjskemu naraščaju pa otrobova voda ne ugaja, torej naj se jim ne daje; za navedene živali je čista voda najboljša pijača. Kapnice ne pijó živali s tako slastjo, kakor studenčnico ali vodo iz potokov in rek. Vendar pa imajo enako rade trdo studenčnico, kakor mehko vodo iz potokov; na katero vodo so se živali navadile, tista jim bolj diši. V obče pa je mehka voda boljše od trde. Po trdi vodi se napravijo namreč v želodecu in črevih kamni, ki povzročajo grizenje, včasih pa živino še celó umoré; pri napajanju z mehko vodo se to nikoli ne opazuje.

Voda za živalsko pijačo mora biti čista, hladna, sveža (frišna), brezbarvna, brezokusna in ne sme po ničemur dišati. Niti s pregorko, niti s premrzlo vodo ne smemo napajati, kajti oboje škoduje. Za napajanje je najboljše in najzdravejša tista čista voda, katera ima 10° C. topline.

Prevroča voda zdravju nikakor ne prija, a živali je tudi piti nočejo. Pretopla in sparjena voda pomnoži občutljivost sopilnih in prebavnih delov tako močno, da se pri vsakem malem vzroku prehladijo ter zbolé. A mlačen napoj ugaja molznim kravam in pitalnim govedom, vendar ima to napako, da prebavila slabi in mehkuži. Konjem, delavnim volom, ter mladim, še nedorastlim živini ne smemo nikdar dajati mlačnega napoja, ker jim več škoduje kakor koristi. S premrzlo vodo se živina prehladi, a prehlajenje povzroča drisko, grizenje, vnetje v vratu, dušniku in njegovih izrastkih, včasih celo pljučnica. Pri brejih kobilah, kravah, ovcah in kozah napravlja premrzla voda zvrženje — jako težko in občutno gospodarstveno nezgodo. Jako nevarna je premrzla voda vročim in znojnim živalim; nevarnost pa se še poveča, ako jo pijó na prazen želodec. Čim mrzlejša je voda, tem bolj škodljiva je. Vsak gospodar naj bi si dobro zapomnil imenitno pravilo: Nikdar ne napajaj vroče in vznojene živine. Pred napajanjem naj se potna žival ohladi, dihanje in srčno utripanje naj se pomiri in koža posuši. Ko se je vse zvršilo, daj živinčetu nekoliko krme. Ko bi je zaradi velike žeje ne hotelo jesti, namoči v vodi pest sena in mu ga pomoli, da si ugasi žejo. Ko je živina nekoliko jedla, ko se je popolnoma ohladila in ko se je dihanje pomirilo, daj ji nekoliko vode. Nikoli ne

smeš dopuščati, da bi se živina hkrati preveč napila; od početka ji daj le malo vode in še le kasneje jo do dobrega napoji. Izkušnja nas je poučila, da smemo med potjo tudi vročo živino napojiti, toda nikoli ne smemo z njo stati, ampak jo hitro pognati naprej. Voda se namreč pri hoji hitro segreje ter ne škoduje.

Konj je v vodi najbolj izbirčen. Konj je navajen na čisto vodo, ne pije, ako mu ponujaš skaljene pijače. Nikakor ga tudi ne moreš prisiliti, da bi pil iz pomijaka (t. j. iz škafe, v katerem se nosi svinjam piča), akoravno je čisto pomit. Večkrat se tudi lahko opazuje, da pije v tujih, neznanih krajih manj kakor doma. Druge živali niso tako izbirčne. Govedo se na vsako vodo hitro navadi; ono pije tudi iz luž in kolovoznic, in to mu nič ne škoduje, ako je navajeno, a ne navajeno večkrat zbolí. Vendar pa vpliva omenjena nečista voda zaradi tega škodljivo na živalsko zdravje, ker se nahajajo v nji zarodki različnih glist. Ovcam je nečista voda iz luž in kolesnic najbolj nevarna; eden glavnih pogojev za ohranjanje ovčjega zdravja je sveža, nepokvarjena voda. Sploh pa naj vsak, kdor le more, napaja vso svojo domačo živino s čisto, hladno vodo. (Konec sledi.)

Tržne cene.

V Celovcu, dné 5. junija 1901.

Ime blaga	na birne		na hektolitru		Prignalo se je
	K	v	K	v	
pšenica . . .	10	—	12	50	— konj
rž	9	82	12	27	— pitanih volov
ječmen . . .	—	—	—	—	3 vprežne vole
oves	5	90	7	37	— junce
turšica . . .	8	—	10	—	37 krav
pšeno	14	40	18	—	— telic
fižol (rudeč) .	—	—	—	—	— pitanih svinj
krompir . . .	1	80	2	93	340 prascev
leča	—	—	—	—	
ajda	7	70	9	37	

Pitani voli so po — K do — K, vprežni voli po 240 K do 276 K, krave po 150 K do 270 K.

Sladko seno je meterski cent po 5 K — v do 7 K — v, kislo seno po 3 K 80 v do 5 K — v, slama po 4 K 40 v do 5 K 20 v.

Promet je bil jako slab.

Velikovec, dné 5. junija. Prignali so: 62 volov, 34 krav, 3 telice, 2 teleta. Cena za pitano živino 62 do 64 kron, za vprežno živino 54 do 58 kron za meterski cent žive vage. 125 ovc, 86 svinj, 7 koz. Prometa je bilo malo; ovce in svinje so se malone vse prodale. Dobre cene.

Dražbe.

(Kratice: vl. št. = vložna številka; d. ob. = davčna občina.)

Celovec. Dnó 25. junija ob 10. uri izbja št. 85. Moharjeva kmetija št. 7. na Osojnici, vl. št. 49, d. ob. Golšovo. Cena 7344 kron, najnižja ponudba 4896 kron.

Pliberk. Dnó 25. junija ob 10. uri Taučmanova kmetija v Ilmici, vl. št. 29, d. ob. Ilmica. Cena: hiše 1150 kron, zemljišča 3566 kron. Najnižja ponudba 3215 kron.

Rožek. Dnó 26. junija ob 12. uri, Kvančnikova bajta na Bistrici, vl. št. 82, d. ob. St. Jakob. Cena 2023 kron, najnižja ponudba 1349 kron.

— Dnó 26. junija ob 11. uri posestvo vl. št. 132, d. ob. Vrba. Cena 30.897 kron, najnižja ponudba 20.798 kron.

Loterijske številke od 8. junija 1901.

Gradec	4	31	68	86	52
Dunaj	76	50	54	67	22

NAZNANILA.

V zalogi tiskarne družbe sv. Mohorja v Celovcu izišel je:

Mali Katekizem ali krščanski nauk,
cena 15 kr.

in

Veliki Katekizem ali krščanski nauk,
cena 40 kr.

Izvirnik potrdili so vsi avstrijski škofje, zbrani na Dunaju dné 9. aprila 1894.

Visoko c. kr. ministerstvo za uk in bogočastje ju je pripustilo z odlokom z dné 28. marca 1898, št. 7200, kot učno knjigo

Srednji Katekizem ali krščanski nauk,
cena 32 kr.,

potrjen od vis. c. kr. ministerstva za uk in bogočastje z odlokom z dné 30. aprila 1898, št. 9940, kot učna knjiga.

Za obila naročila se priporoča

tiskarna družbe sv. Mohorja v Celovcu.

Luka Zufer,

mizarski mojster v Celovcu,

Vetrinjska cesta št. 8.

priporoča svoje lastne izdelke likane in druge
hišne oprave itd. za nizke cene.

Javna zahvala.

Podpisani se presrečno zahvaljuje banki „Slaviji“ za izplačano škodo po požaru vkljub temu, da je zavarovanec zaostal s plačilom skoraj 1½ meseca in je denar za polico še-le tisti dan došel glavnemu zastopu v Ljubljani, kakor naznanilo požara.

Z odličnim spoštovanjem

Jožef Hochkofler p. d. Egnarč,
posestnik v Štebnu pri Maloščah.

Slovenci, spominjajte se Velikovške šole!

G. Rumpel,

inžener in stavbeni podjetnik,

Dunaj XIX., Coloredogasse 38,

Toplice — Gablonec — Maribor

prejema prva dela, napravljane načrtov in izdelovanje vodovodov, vsakovrstne dovode vode za občine, urade in zasebnike, vpeljevanje vode v hiše, vzdigovanje vode vsake vrste, vodnjake iz betona, zidanje plinarn in kanalizacije.

Najboljša priporočila!

27 letna praksa!

Iščejo se prekopovalci.

Patentovane
ročne in nahrbtnne škropilnice za
žvepljanje,

delujoče na eno in dve strani.

Patentovani stroji za pokončevanje peronosper
najnovejših sestavov.

Brizgalnice za ogljikov sulfid (injektorji)
zoper filoksero.

Priprave za streljanje zoper točo.

Posebne brizgalnice za sadno drevje in vse druge priprave za sadje- in vinorejo
pošilja za najnižje tovarniške cene

IG. HELLER, DUNAJ II., Praterstrasse 49.

Ceniki zastoni in poštnine prosto.

**Vsaka gospodinja
in mati**

se mora blagrovati, katera
rabi z ozirom na zdravje,
varčnost in dobri okus
Kathreiner-Kneippovo sla-
dno kavo (pristno samo v
znanih izvirnih zavitkih).